1858. № 140.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG 22 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 20 November.

Den 17den dezer werd in de stads-gehoorzaal, onder het voorzitterschap van den heer H. Zaalberg, eene openbare vergadering gehouden van het Leydsche departement der Nederl. maatschappij ter bevordering van nijverheid, ten einde aan onzen stadgenoot, den heer H. Noortveen, handelende onder de firma van Noortveen en Co. de zilveren medaille uit te reiken, hem op de algemeene vergadering der maatschappij toegekend voor de door hem ingezonden uitmuntende proeven van in zijne fabriek bereid Berlijnsch blaauw. De hooggel. heer prof. A. H. van der Boon Mesch hield voor een zeer talrijk gehoor bij deze gelegenheid en naar aanleiding van deze bekrooning eene redevoering *over het Cyan en zijne verbindingen*, die door vele proeven werd opgehelderd, en waaruit bleek, hoezeer de latere scheikunde ook betreffende dit onderwerp is vooruitgegaan, en welke vermogende diensten de wetenschap ook daardoor aan de nijverheid heeft bewezen. Daarna werd door z. h. gel. medegedeeld, dat de commissie der laatst gehoudene tentoonstelling van nijverheid te Middelburg verzocht heeft, om als een blijk van goedkeuring aan de Leydsche inzenders de heeren J. C. Zaalberg en Zoon, Jan Zuurdeeg en Zoon, J. Scheltema Jr. en J. van den Berg een diploma uit te reiken voor de door hen ingezonden voorwerpen.

— De beide alhier gevestigde rederijkerskamers zullen op Donderdag aanst. bijeenkomsten houden. De kamer *Tollens* geeft in het openbaar eene soirée déclamatoire, waarvan de opbrengst bestemd is tot eene bijdrage voor de oprigting van het gedenkteeken voor den volksdichter Tollens, te Rijswijk. De kamer *Vondel* zal, in navolging van andere rederijkerskamers hier te lande, in eene vergadering, waartoe buiten de leden en donateurs ook dames toegang zullen hebben, eene hulde brengen aan de nagedachtenis van den onsterfelijken Vondel. Van den gewijzigden *Gysbrecht van Aemstel* en *Vondels roem*, bij die gelegenheid door de kamer voor te dragen, zijn tekstboekjes uitgegeven door de hh. de Breuk en Smits alhier.

— Het getal der in het Werkhuis alhier opgenomenen bedroeg gedurende deze week dagelijks van 86 tot 117 personen.

— In eenige bij het departement van finantiën ingekomen adressen is teruggave van regt van successie gevraagd, eenig en alleen op grond van een door sommige dagbladen medegedeeld berigt, dat vrijstelling van die belasting zou zijn verleend voor legaten aan kerken of geestelijken besproken, onder den last van het lezen van zielmissen of het verrigten van andere kerkelijke plegtigheden. Ten einde de belanghebbenden verder de kosten en moeite van dergelijke adressen te besparen, zijn wij in staat gesteld mede te deelen dat geene vrijstelling van dien aard — vrijstelling welke trouwens met de wet in strijd zou zijn geweest — is verleend geworden, en dat het bedoelde berigt geheel onjuist is. (*Staats-C.*)

— In eene gemeente van Zuidholland werd voor de openbare school een hulponderwijzer gevraagd, op een tractement van *f* 300 's jaars. Er hebben zich twee sollicitanten, van welke de een 51 jaren en de ander 37 jaren oud is, opgedaan, beide bezitters van den tweeden rang, die nu weder tot het vak van onderwijs terugkeeren, wegens het groot gebrek aan hulponderwijzers. De jongste is gekozen. (*Hbl.*)

— Omtrent het marmeren standbeeld dat te Rotterdam ter eere van den dichter Tollens zal worden opgerigt, deelt de *N. R. C.* de volgende bijzonderheden mede: De vervaardiging van het standbeeld, ter grootte van 13 voeten, is aan den heer Strackée opgedragen, die daarvan bereids het model in pleister op halve grootte heeft vervaardigd. Het blok marmer, door tusschenkomst van den heer Rousseau te Antwerpen, in Italië besteld, kwam voor eenige dagen op eerstgemelde plaats aan, maar is van zulk een gewigt, dat het door 17 paarden getrokken door Antwerpen is gevoerd en onmogelijk, wanneer dit al herwaarts te brengen zou zijn, alhier zou kunnen gelost en overgebragt worden. De heer Strackée heeft het derhalve noodig geacht, zijn model naar Antwerpen te brengen, ten einde daar het overtollige marmer van het blok te laten afkappen, en zoo doende dat blok vervoerbaar te maken. Dat afhakken of zoogenaamd op de punt zetten, is het bedrijf of handwerk van den heer Rousseau, welk werk in België *practicser* genoemd wordt. Is dit geschied, dan komt het blok, meer in het algemeen in den vorm van het beeld, maar geheel in het ruwe, in de werkplaats van den heer Strackée terug, om het gewigtige en moeijelijke werk aan te vangen.

— Door ingelanden van den Zuidpolder van Delfgaauw is besloten de in dien polder gelegen veenplassen te omdijken en droog te maken, waardoor ruim 200 bunders land zal verkregen worden.

— Bij de opruiming van de puinhoopen der twee percelen, die op de N. Z. Achterburgwal te Amsterdam zijn afgebrand, heeft men nog twee lijken gevonden, zoodat bij dien brand vijf personen zijn omgekomen. De *A. C.* berigt dat de bewoner van den kelder, waar de brand is ontstaan, met zijne vrouw in handen der justitie is, als verdacht van moedwillige brandstichting.

— De verzakking der stadskade en der straten nabij de kraan, te Nijmegen, die eenigen tijd niet meer zoo zigtbaar was, is in de laatste weken wederom, ten gevolge van den lagen waterstand, toegenomen en maakt elken dag, hoe lager de stand der rivier wordt, meer vordering.

— Het prov. geregtshof van Zeeland heeft in de zaak der dijkwerkers, vroeger reeds vermeld, uitspraak gedaan. Zij zijn vrijgesproken van zamenspanning tot het staken van het werk, maar schuldig verklaard aan de plundering van zes keeten. De voortvlugtigen, 5 in getal, zijn weerspannig aan de wet verklaard, terwijl, van de 6 overigen, 1 tot 5 jaren, 3 tot 1 jaar en 1 tot 6 jaren tuchthuisstraf werden veroordeeld; een hunner werd vrijgesproken.

— Uit Breda wordt gemeld, dat de kadet O. van het tweede studiejaar der kon. militaire akademie aldaar, wegens mishandeling van een zijner makkers, den kadet D., door den kolonel-kommandant dier inrigting, bij afwezigheid van den gouverneur, voor het front van het geheele korps kadetten ontslagen en vervolgens naar zijne familie is terug gezonden. Men verwacht aldaar de speciale commissie van inspectie over het militair onderwijs, ten einde een onderzoek in te stellen omtrent den geest, welke er in het algemeen onder de kadetten heerscht.

— In de Limburgsche gemeente Helden had dezer dagen het volgende plaats. Mevr. E. aldaar was met een harer zoons en eene dochter in de woonkamer van haar huis bijeen. Eensklaps wordt er digt bij het venster een schot gelost, waarvan de kogel eene piano en eene secretaire beschadigde. Gelukkig had de dochter voor eenige oogenblikken de piano verlaten, anders had het volle schot haar getroffen. Men heeft den dader niet kunnen ontdekken.

's GRAVENHAGE, 20 November.

Z. M. heeft benoemd: tot officier van justitie bij de arrond.-regtbank te Hoorn, mr. W. Terpstra, thans substituut-officier van justitie bij de arrond.-regtbank te Brielle, en tot substituut-officier bij de arrond.-regtbank te Brielle, mr. J. van der Sleyden, thans substituut-griffier bij de arrond.-regtbank te Goes.

— Z. M. de koning en Z. K. H. de prins van Oranje zijn gisteren van het Loo, en H. M. de koningin en Z. K. H. prins Alexander uit Stutgardt alhier teruggekeerd. H. M. en Z. K. H. de prins Alexander zijn bij hunne aankomst aan het paleis in het Noordeinde afgestapt. Z. M. de koning en Z. K. H. de prins van Oranje hebben zich dadelijk naar het kon. paleis begeven, alwaar de vorstelijke personen elkander hebben begroet.

— Heden morgen ten 10½ ure heeft er een buitengewone ministerraad plaats gehad.

— De minister van koloniën zal aanst. Woensdag geen gehoor verleenen.

— Het 7de buitengewoon groot instrumentaal en vocaal concert van de onder bescherming van Z. M. den koning staande maatschappij de *Toekomst* zal op Woensdag aanst. plaats hebben, onder medewerking van den heer E. Lubeck, solo-pianist van Z. M., en van mevr. Philippine Rauss, eerste zangeres van den kon. Franschen schouwburg. Het orchest zal gedirigeerd worden door den heer J. H. Lubeck.

— De procureur-generaal bij den hoogen raad heeft conclusie genomen in de zaak van den heer van Vlissingen tegen den staat der Nederlanden, over de bekende zaak der duitenplaatjes, en wel tot niet ontvankelijk verklaring der vordering van de eischers, voornamelijk omdat zij na wanpraestatie hunnerzijds, door niet tijdige levering, zich op nieuw verbonden hebben tot uitvoering van het aanbestedings-contract. De uitspraak is bepaald op 7 Jan. 1859.

— Uit het antwoord van den minister van koloniën op het voorloopig verslag der tweede kamer, nopens hoofdstuk XI (*Koloniën*) blijkt o. a., dat de minister zich, behalve met vele andere belangrijke onderwerpen, sedert zijne optreding ook met de herziening van het thans in Indie werkende reglement op de drukwerken onledig heeft gehouden.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van Donderdag is, na de opheffing van het comité-generaal, met 45 tegen 15 stemmen beslist dat de minister van oorlog zal verzocht worden de in de memorie van beantwoording toegezegde mededeelingen te doen voor het opmaken van het eindverslag op de begrooting van het Xde hoofdstuk, zullende van dit besluit aan de regering kennis worden gegeven, en de dag voor het ontvangen der mededeelingen nader worden bepaald.

Daarna werden de beraadslagingen voortgezet over het voorstel van den heer Sloet tot Oldhuis, omtrent de afkoopbaarheid der tienden, waaraan deelnamen de hh. [illegible]erhoff, van Eck, van Deinse, van Nispen van Seve-

naer, van der Linden, Zijlker, van Zuylen van Nyevelt, de Brauw, Wintgens, Duymaer van Twist en de minister van justitie. Deze laatste heeft de redenen ontvouwd waarom de regering besloten heeft zich vooralsnog van het doen eener bepaalde verklaring nopens hare zienswijze ten aanzien van dit voorstel te onthouden.

Zitting van Vrijdag 19 *November.*

In deze zitting zijn de beraadslagingen over het voorstel van den heer Sloet tot Oldhuis voortgezet. Aan de algemeene overwegingen namen nog verder deel de heeren van Akerlaken, van Nispen van Sevenaer, Thorbecke, Godefroi, Luyben, de Kempenaer en van Hall, waarna de heer Sloet tot Oldhuis in eene uitvoerige rede zijn voorstel verdedigde. Nadat hij achtereenvolgens geantwoord had op de verschillende bedenkingen die tegen zijn voorstel waren ingebragt, en het regtvaardige en het grondwettige van het voorstel had betoogd, eindigde hij zijne rede met deze woorden: Hoe, dat Nederland, dat de beste staatshuishouding bezit, de meeste handelsvrijheid ingevoerd, de visscherij van banden ontslagen heeft, dat in ware volksbeschaving voor geen ander volk wil onderdoen, dat Nederland zou de landbouw nog willen belemmeren door tienden, welke in Spanje en Portugal reeds zijn opgeheven! De Sultan van Turkye heeft bij zijn laatste thansimat de tienden voor de rahja's, welke nog wel op den koran berustten; in eene grondbelasting veranderd, zoodat, wanneer dit tot stand zal zijn gebragt, er nog twee staten zullen zijn waar tienden bestaan, in Nederland en in Marokko. »Nederlandsche volksvertegenwoordigers" zoo besloot de spreker, »voltooit het werk der staatshervorming, hetwelk gij zoo schoon begonnen hebt, door emancipatie der Nederlandsche gronden. Ik heb het mijne gedaan, doet gij het uwe!" Vervolgens hebben nog de heeren van Zuylen van Nyevelt, van Hall, Schimmelpenninck van der Oye en de voorsteller het woord gevoerd om hunne meeningen nader toe te lichten, en daarna is de algemeene beraadslaging gesloten en bepaald om in de volgende zitting de artikelen in behandeling te nemen.

Door de hh. Thorbecke, Hengst, van Akerlaken, Heemskerk en Meeussen zijn op sommige artt. amendementen voorgesteld.

Zitting van Zaturdag 20 *November.*

Aan de orde is de beraadslaging over art. 1 van bovengenoemd ontwerp. Volgens het amendement van den heer Thorbecke, luidt dit art. aldus: »Alle, voor de invoering van het burg. wetb. gevestigde schuldpligtigheid van tienden of van eenige andere evenredige hoeveelheid van vruchten, hetzij in deze, hetzij in geld te voldoen, is op de vordering van den pligtige afkoopbaar."

De heer Sloet verklaarde dat hij zich daarmede kon vereenigen, maar er nog wilde bijvoegen: »met uitzondering van de kroondomeinen" Ten gevolge van gemaakte bedenkingen werd deze bijvoeging door den voorsteller ingetrokken. De heer de Brauw stelde mede een amendement voor, dat echter na langdurige beraadslaging werd verworpen. Art. 1 werd daarop aangenomen met 45 tegen 16 stemmen.

Art. 2 is, volgens het amendement van den heer Thorbecke en met goedvinden van den heer Sloet, vervallen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 18 November.

De heer F. W. A. Bruce, broeder van lord Elgin, is door de regering tot gezant te Peking benoemd. Hij was vroeger zaakgelastigde te Bolivia. Hij is reeds eenigzins met China bekend en heeft den tekst van het gesloten verdrag herwaarts overgebragt.

— De prins van Wallis is voor 3 weken naar Berlijn vertrokken, ten einde zijne zuster te bezoeken.

— De Fransche gezant heeft te Woolwich het stuk geschut, door den keizer aan de koningin geschonken, beschikbaar gesteld. Bij die gelegenheid had een onder-officier van de Fransche artillerie het ongeluk dat de ammunitie-kist, die hij wilde ledigen, hem op het lijf viel, waardoor hem het dijbeen werd gebroken. Hij is met een kon. rijtuig naar een hôtel gebragt, alwaar hij op last van H. M. zorgvuldig wordt verpleegd. De koningin heeft ook gezegd dat zij den gewonde voor zijn vertrek verlangt te zien.

— De berigten uit Indië bevatten geene gewigtige mededeelingen. Alleen dat te Kurrachee een kruidmagazijn is in de lucht gesprongen, tijdens men aldaar kunstvuurwerk vervaardigde. Drie Europeanen en een inlander zijn daarbij omgekomen.

— Ten gevolge van de vroege koude en het mistige weder is de sterfte alhier in de afgeloopen week zeer toegenomen. Het getal der overledenen bedraagt 1349, zijnde 194 boven het gemiddeld cijfer in dezelfde week der tien voorgaande jaren.

— De zeetijdingen zijn bedroevend. Men is zeer ongerust over het lot van de *Indian-Empire*, die van New-York vertrokken reeds 25 dagen onder weg is. De *Ariel* is gelukkig te Southampton aangekomen. Op de kusten ontdekt men de duidelijkste blijken, dat er vele zeerampen hebben plaats gehad.

— De oudste der methodisten-predikers, en de laatstovergebleven adsistent van John Wesley, is in den ouderdom van 93 jaren en in het 71ste zijner bediening te Newcastle-under-Line gestorven. Veertien dagen voor zijn dood had hij nog eene voorlezing gehouden.

— In de vorige week heeft een persoon, Davally genaamd, eene wandeling gemaakt over den Theems, en dat wel over een touw, dat op de hoogte van Kingstown en Kuhnsond over die rivier was gespannen. Hij heeft den togt heen en terug gelukkig volbragt.

— Onlangs is uit Europa eene groote hoeveelheid wijn in de Vereenigde Staten ingevoerd, voornamelijk bestaande in Port, Sherry en Madera. Een scheikundige uit Cincinnati, doctor de Cox, heeft die wijn aan een naauwkeurig onderzoek onderworpen en bevonden dat er niet een droppel druivensap in aanwezig was; dit vocht was slechts uit hop, honig, rum, bittere amandelen, aluin, zwavelzuur, enz. te zamen gesteld.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 November.

Bij keiz. besluit is bepaald, dat in alle steden, alwaar eene officiële broodzetting en een bepaald aantal bakkers zijn, steeds zoo veel graan of meel door iederen bakker in voorraad moet worden gehouden als doorgaans gedurende 3 maanden in zijn bedrijf verbruikt wordt. Deze bepaling heeft ten doel om de volksvoeding zoo veel mogelijk tegen de gevolgen van misgewassen te beveiligen.

— Het hof zal tot 30 Nov. te Compiègne vertoeven. De Engelsche gezant is aldaar ernstig ongesteld geworden.

— Men wil dat er in de aanstaande zitting van het wetgevend ligchaam een wets-ontwerp zal worden ingediend tot benoeming van vier inspecteurs-generaal en acht onder-inspecteurs-generaal van den arbeid in de fabrieken, welke ambtenaren zullen bezoldigd worden, de vier eersten met 40,000 fr. ieder en de acht laatsten met 20,000 fr. ieder 's jaars.

— De heer de Thouvenel, gezant te Konstantinopel, is alhier aangekomen.

— De behandeling der zaak van den heer de Montalembert is nu op 24 Nov. vastgesteld.

— De benoeming van Israëliten tot leden der algemeene raden in Algerië kan de goedkeuring van den heer Veuillot, in de *Univers*, niet wegdragen. Hij is van gevoelen dat een zoodanig besluit weinig strookt met de woorden des keizers, onlangs te Rennes uitgesproken: want daaruit bleek, volgens hem, dat behalve de katholieke, de overige godsdiensten hier te lande slechts geduld worden.

— Een aantal mannen van naam op het gebied der kunst en der letteren alhier, hebben zich vereenigd om hier te lande geldelijke bijdragen te verzamelen voor het in Nederland op te rigten gedenkteeken voor den beroemden kunstschilder Ary Scheffer.

— Men verzekert dat het huis Rothschild door zijnen vertegenwoordiger in den Kerkelijken Staat 10,000 fr. aan den Israëliet Mortara te Bologne heeft doen geworden, om hem in staat te stellen zijne pogingen tot de terugverkrijging van zijn kind krachtdadig voort te zetten.

— Het bevestigt zich dat er naar Cochin-China aanzienlijke versterkingen zullen gezonden geworden. Men verzekert ook dat een brigade-generaal, ondergeschikt aan den admiraal Rigault, zal belast worden met het bevel over de landingstroepen.

— Volgens opgave van de *Patrie* leggen de jezuiten-zendelingen eene groote bedrijvigheid aan den dag; vijf zendelingen zijn naar Syrië, acht naar China en eenige andere naar Madura en Madagascar vertrokken.

— In Algerië, prov. Constantine, heeft er een opstand plaats gehad tegen een caïd, waartegen echter terstond de noodige maatregelen zijn genomen.

— De aardbeving, die in Spanje is waargenomen, was vrij hevig. Te Madrid werden drie zware schokken ondervonden, die 20 tot 25 seconden duurden, en zoo hevig waren, dat in de meeste huizen het huisraad en het keukengereedschap werden omvergeworpen en de schellen in beweging gebragt. Eenige huizen werden min of meer beschadigd, en in de wijk Lavapiès is een huis geheel ingestort. Ook in Portugal is door deze aardbeving veel schade aangerigt. Tevens hebben op de Spaansche en Portugesche kusten, in den Oceaan en de Middellandsche zee, talrijke schipbreuken plaats gehad.

PRUISSEN.

BERLIJN, 18 November.

De prins-regent heeft den vorst van Hohenzollern-Sigmaringen, minister-president, tot chef ad-interim van de admiraliteit benoemd, en aan den minister van staat von Auerswald het beheer opgedragen over de schatkist en het muntwezen, en over de Hohenzollernsche landen.

— De heer von Jasmund, bekend als een man van vrijzinnige gevoelens, is thans met de leiding der ministeriële pers benoemd. Behalve de *Staats-Anzeiger*, zijn het *Handels-Archiv*, *die Zeit* en de *Pr. Corresp.* als officiële organen te beschouwen. *Die Zeit* zal onder den titel van *Preussische Zeitung* verschijnen.

— Uit een brief van Alexander von Humboldt aan den vader van Eduard Vogel blijkt, dat ondanks alle moeite, tot dusverre niets zekers omtrent het lot van dien reiziger ontdekt is.

— Te Hamburg is ten behoeve van de aldaar aangebragte schipbreukelingen van de *Maurice* reeds eene som van 13,800 rth. bijeengebragt.

— In Hanover is eene ministeriële crisis ontstaan, ten gevolge van de verwerping, door de eerste kamer, van het regerings-ontwerp nopens de regterlijke organisatie.

— Te Munchen is in het begin dezer maand het ruiter-standbeeld van Bolivar ten toon gesteld, dat in de gieterij aldaar is vervaardigd en bestemd is om te Lima, in Peru, opgerigt te worden. Dit stuk is 15½ voet hoog en weegt 111 centenaars. Reeds vier jaren geleden werd het model daarvan besteld aan den beeldhouwer Tadolini te Rome, maar later bij het uitbreken eener omwenteling in Peru werd die order weder ingetrokken. In het vorige jaar is men echter weder tot andere gedachten gekomen en de uitvoering heeft voortgang gehad. Dit standbeeld zal naar Mannheim en vervolgens langs den Rijn naar Amsterdam gevoerd en van daar naar Lima worden verzonden.

TURKYE.

De spoorweg van Smyrna naar Aidin, de eerste die in Turkye is aangelegd, is dezer dagen geopend. Lord Redcliffe heeft bij die gelegenheid in eene uitvoerige rede gewezen op het hooge belang dat er voor Turkye in het bezit van een spoorwegnet was gelegen.

— Het leger in Arabië zal eene versterking van 12,000 man ontvangen. De leemte, die daardoor in het leger in Turkye zal ontstaan, is men voornemens door recruten aan te vullen.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, brengen bij deze ter kennis van de Kiesgeregtigden, dat ingevolge art. 8 der Wet van 29 Junij 1851 (*Staatsblad* n°. 85), de verkiezing ter vervulling van de in den Gemeenteraad opengevallen plaats door het overlijden van den Heer Mr. A. O. E. Graaf VAN LIMBURG STIRUM, zal geschieden op Dingsdag den 14den December aanstaande.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
LEYDEN, 19 November 1858. v. PUTTKAMMER, Secretaris.

ADVERTENTIEN.

Voorspoedig bevallen van een ZOON, M. A. LAGAS, geliefde Echtgenoote van
LEYDEN, 18 November 1858. Z. A. E. VAN ELDIK.

Bevallen van een ZOON SYTHOFF — VAN AMEYDEN.
LEIDEN, 19 November 1858.

Heden overleed mijne hartelijk geliefde Echtgenoote A. R. PRENT VAN DALEN.
's GRAVENHAGE, 16 November 1858. P. M. VAN DER HAAK.

Te LEYDEN is op den 18den November 1858, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van 71 jaren en 10 maanden, overleden de Wel-Edele Heer JOANNES EVERARDUS WEENINGH, geachte Vader en Behuwd-Vader van
F. A. W. WEENINGH.
C. E. A. WEENINGH — TEN SANDE.

De Ondergeteekende betuigt, mede namens zijne Echtgenoote, hartelijk en welmeenend dank voor de menigvuldige en vereerende bewijzen van belangstelling ter gelegenheid van hunne vijfentwintigjarige Echtvereeniging en zijne aanstelling tot Burgemeester dezer Gemeente ondervonden.
LEYDEN, 20 November 1858. D. TIEBOEL SIEGENBEEK.

Voor de vele bewijzen van deelneming en hartelijke belangstelling, ons betoond bij de viering onzer 25-jarige Echtvereeniging, betuigen wij onzen opregten dank.
J. H. BERCKENKAMP DZN.
KATWIJK A/Z, 19 November 1858. H. HOEK.

Voor de vele blijken van deelneming en belangstelling, gedurende de ziekte en het overlijden van mijnen geliefden laatsten Zoon ondervonden, betuig ik, ook namens mijne Dochter, mijnen hartelijken dank.
Wed. L. VAN MOERKERKEN, DOZY.

De Lessen in het **Industrie-Collegie** zullen geopend worden op *Dingsdag den 23sten dezer*, des avonds te *zeven ure*.
LEIDEN, 18 November 1858. A. H. VAN DER BOON MESCH.

MAATSCHAPPIJ VOOR TOONKUNST TE LEYDEN.

Commissarissen noodigen de Leden der Maatschappij tot het inzien der rekening en bijbehoorende bescheiden, over het laatste Maatschappelijke jaar, op Dingsdag den 23sten November 1858, des avonds van 7—8½ uur, in hunne Vergaderzaal in het gebouw der Maatschappij tot *N. v. 't A.* alhier.
De Commissaris Secretaris,
LEEMANS.

CAFÉ CHANTANT.

RAPENBURG TWEEDE HUIS VAN DE LANGEBRUG,
Woensdag 24 November 1858,
Onder directie van den Heer **BOLLMANN.**

Scènes comiques mit Couplets: die Kinder. *Genrebilder mit Gesang und Tanz.* Ballet-Pièces: El Alé. The English Hornpipe. Pas Styrien. La Napolitana, etc. etc. *Das Fest in Peking:* Chinesische Pas de quatre.
Entrée 40 Cts de Persoon. Aanvang 8½ uur.
Verwacht primo December a. s. Mademoiselle CÉLESTINE, Chanteuse comique de Paris et Monsieur MARLET; comique du Théâtre de Vaudeville de l'Odéon de Paris.

SOIRÉE DÉCLAMATOIRE,

te geven door de **Leydsche Rederijkerskamer TOLLENS,** op Donderdag den 25sten November 1858, in het Gebouw der *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen*, ten voordeele van het op te rigten *Monument* op 't graf van Neêrlands Volksdichter H. TOLLENS Cz., te *Rijswijk*.
Aanvang des avonds om 7 uur.
Toegangkaarten à *f* 0.99 zijn verkrijgbaar gesteld bij de Boek- en Kunsthandelaren SCHREUDER EN VAN BAAK.
H. CORNET, *President.*
J. DE MUNNIK, *Secretaris.*
De Toegangkaart is geldig voor een Heer met Dames.

LEYDSCHE REDERIJKERSKAMER *VONDEL.*

HH. Leden en Donateurs wordt bij deze kennis gegeved, dat, met welwillende medewerking der *Vereeniging van Musici uit het Leydsch Orchest*, op Donderdag 25 November 1858, 's avonds ten *half zeven* ure, in de Stads-Gehoorzaal eene **Vergadering met Dames** zal worden gehouden, aan de nagedachtenis van *VONDEL* gewijd.

VOLKSVOORLEZING,

Dingsdag 23 November des avonds ten 8 ure precies,
IN HET GEBOUW VAN HET LEYDSCHE DEPARTEMENT.
Doorloopende Toegangkaartjes à 30 Cents zijn te bekomen bij den Heer J. H. EICHMAN, op het Geregt.

Maandag 22 November 1858,
des avonds ten *half acht* ure, zal de Wel-Eerw. Heer J. H. VAN SCHEEVEN, Predikant te *Gent*, in de Zaal, Noordeinde, Wijk I. N°. 29, mededeelingen doen aangaande de Evangelisatie in *België*.
Vrije Toegang.

Wed. VAN HAANSBERGEN & DISTILH,

BRANDSTOFFEN, BINNEN- EN BUITENLANDSCHE BIEREN,
TE LEYDEN,

zijn voortdurend ruim voorzien van beste Engelsche, Belgische en Ruhrsche **Steenkolen,** in diverse soorten; **Cokes,** vele soorten van **Hout,** Hollandsche en Friesche **Steek- en Baggerturf** in verschillende soorten, Engelsche **Vuurmakers** en verder van al datgene wat tot het vak van Brandstoffen behoort.

Voorts zijn bij hen ook verkrijgbaar Hollandsche, Belgische, Beijersche, Engelsche en Schotsche **Winterbieren,** tot de levering van al hetwelk zij zich minzaam bij een ieder aanbevelen, terwijl de Prijs-Couranten dagelijks te bekomen zijn, Apothekersdijk, Wijk VI. N°. 32 en Bloemmarkt, Wijk IV. N°. 156.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, bij opbod en afslag, op Zaturdag den 4den December 1858, des avonds ten *zeven* ure, van de navolgende perceelen, allen staande en gelegen te *Leyden*, als:

N°. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, aan de zuidzijde van de Kloksteeg, omtrent het Rapenburg, geteekend Wijk IV. N°. 815, Kadaster Sectie G. N°. 556, ter grootte van 46 ellen.

N°. 2. Een HUIS EN ERF, in de Korte Angenietenstraat, Wijk VI. N°. 1384, Sectie H. N°. 204, groot 44 ellen.

N°. 3. Een DITO, naast het voorgaande, Wijk VI. N°. 1385, Sectie H. N°. 205, groot 44 ellen.

N°. 4. Een DITO, in zekere Poort, uitkomende in de tweede Groenesteeg, met een ERF, in die Poort, Wijk VII. N°s. 471 en 472, Sectie I. N°. 767, groot 30 ellen en 768, groot 29 ellen.

N°. 5. Eene hechte, sterke STALLING voor 35 Koeijen en 3 Paarden, voorzien van ruime Hooizolders, groote Plaats, Mestput en Pomp, op de Middelstegracht, omtrent de Groenesteeg, Wijk VII. N°s. 595 en 596, Sectie I. N°. 781, groot 33 ellen en 1461, groot 2 roeden, 72 ellen.

N°. 6. Een PAKHUIS, ingerigt tot *Paardenstalling*, in de Kijfhoekstraat, omtrent de Koepoortsgracht, Wijk II. N°. 112, Sectie E. N°. 124, groot 75 ellen.

De voormelde perceelen kunnen worden bezigtigd daags vóór en op den dag der verkooping van 10—3 ure; zijnde het perceel onder N°. 1 gemeld inmiddels *uit de Hand te Koop*.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. VAN LEEUWEN, te *Leyden*.

OPENBARE VERKOOPING,

in het Logement *de Roskam*, te *Katwijk aan den Rijn*, op Woensdag den 24sten November 1858 bij opbod en op Woensdag den 1sten December daaraanvolgende bij afslag, beide dagen des voormiddags ten *elf* ure, van

EEN AANGENAAM GELEGEN RENTEGEVEND GOED

bestaande in: een kapitaal HEERENHUIS, bevattende tien zoo Beneden- als Bovenvertrekken, alle Behangen en de meeste van Stookplaatsen voorzien, Provisie-, Mangel- en Dienstbodenkamers, Kelder, Keuken, Zolder, Regen- en Welwaterpompen en verdere gemakken, tot eene welingerigte woning vereischt wordende; voorts grooten TUIN EN ERVE, staande en gelegen te *Katwijk aan den Rijn*, aan de westzijde van de Voorstraat en strekkende tot aan den geprojecteerden grindweg naar *Wassenaar* en *Noordwijk*; wijders een tegenover het voorsz. Heerenhuis gelegen Pand, bestaande uit een ruim KOETSHUIS, STALLING voor zes Paarden, MANGELKAMER en fraaije KOEPEL aan den Rijn; voorts verschillende achter het Heerenhuis, aan den weg naar *Wassenaar*, gelegen partijen uitmuntend TEELLAND, met Lanen doorsneden, bebouwde en onbebouwde DUINGRONDEN, waartoe behoort het om zijne schoone gezigten bekende *Paaschduin*; twee in volle werking zijnde AFZANDERIJEN, eene met afvoer te Water en eene per Spoor, woning voor den Zandbaas, Vaarten en Bruggen; te zamen uitmakende 22 perceelen, ter grootte van 24 bunders, 80 roeden, 96 ellen. Bij billetten breeder omschreven.

Het voorsz. Heerenhuis en Tuin is verhuurd aan den Heer J. CAZAUX VAN STAPHORST, tot 1ⁿ Mei 1860, voor *f* 400 'sjaars. De perceelen Land en bebouwde Duingrond zijn verhuurd aan diversen tot ultimo November 1860 voor *f* 3150 in het jaar; voor consenten tot het gebruik maken van de Zandvaart is in 1858 ontvangen *f* 136. Het Koetshuispand en de Woning en Tuin van den Zandbaas zijn in eigen gebruik en te aanvaarden, eerstgenoemd pand dadelijk en laatstgemelde Woning en Tuin, op 1n Mei 1859. De lasten over 1858 bedragen bij elkander *f* 220.23.

Nadere onderrigtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. E. ROEST VAN LIMBURG, te *Katwijk aan den Rijn*, alwaar gedurende 14 dagen voor de veiling, de voorwaarden van verkoop, de bewijzen van eigendom en de kaart der perceelen ter inzage zullen voorhanden liggen.

Het Heerenhuis en Tuin zal kunnen worden bezigtigd op Maandag en Dingsdag van iedere week, met uitzondering van Maandag 8 en Dingsdag 9 November e. k., van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure, en de overige perceelen op iederen werkdag, mits voorzien zijnde van een permissie biljet, door voorn. Notaris af te geven.

PUBLIEKE VERKOOPING,

op de Pieterskerkgracht te *Leyden*, op Dingsdag den 23sten November 1858, des voormiddags ten 10 ure, van eene partij **Afbraak**, bestaande in: Kozijnen, Ramen, Deuren, Bindten, Ribben, Latten, Planken, Brandhout en andere Voorwerpen meer, waarbij een **Onderpui**, geschikt voor een Winkel.

SIGARENMAKERS,

hun werk grondig verstaande en vast werk begeerende, kunnen dadelijk geplaatst worden bij A. LANGEVELD, op de Hooigracht alhier.

Magazijn van Kantoor-, School-, Teeken- en Schrijfbehoeften.

P. M. & J. H. GEYER,

Botermarkt, W. IV. N°. 6,

hebben in hun Magazijn ontvangen hun winter-voorraad Frankforter Speelkaarten, als: Jas- of Piquetspelen, 3½, 6, 8, 9, 11 cts. het spel, 40, 65, 85, 95 cts. en *f* 1.10 het dozijn.

Omberspelen 8 en 10 cts., met gekleurde azen 14 cts. het spel, 85 cts., *f* 1.00 en *f* 1.50 het dozijn.

Whist of volspelen 8, 10, 12 en 14 cts., met gekleurde azen 18 cts. het spel, 85 cts., *f* 1.00, *f* 1.30, *f* 1.50, *f* 1.80 het dozijn, tot de allerfijnste in tarotté moiré, mille fleurs en carton glacé.

Voorts eene zeer schoone sortering Omber- en Quadrilledoozen, Dominospelen, van 20 cts. tot de fijnste in verschillende kleuren, Schaak- en Damborden, Schaakspelen, Schimmelspelen, Tooverlantaarns, Loto- of Kienspelen, een zeer exquise partij Abat-jours of Lampenkappen en Lampenstulpen, en tevens eene fraaije sortering Stéréoscopes à *f* 1.00 en hooger, en Stéréoscope-platen van 20 cts. af tot in de fijnste gekleurde, glazen en transparente.

Een Boekgeschenk van blijvende waarde.

Uitgave van S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*:

PANORAMA DER BEWOONDE AARDE,

Eene afbeelding en beschrijving van de merkwaardigste voortbrengselen der aarde en hare bewoners, naar de verschillende aardgordels,

BEWERKT DOOR

DR. D. LUBACH EN W. M. LOGEMAN.

Tweede Uitgave. Met 10 prachtig gekleurde Platen en eene Kaart.

Fraai gebonden. Prijs *f* 8.—.

Bij VAN DRUTEN & BLEEKER, te *Sneek*, ziet thans compleet het licht:

DR. F. E. J. CRUGER,

GRONDBEGINSELEN DER NATUURKUNDE,

DOOR DE EENVOUDIGSTE PROEVEN TOEGELIGHT.

Naar de derde Hoogduitsche uitgave voor Nederland bewerkt door

W. M. LOGEMAN,

Leeraar in de Wis- en Natuurkunde aan het Stedelijk Gymnasium te Haarlem.

Met 425 in den tekst gedrukte houtsneê-figuren.

3 Deelen van ruim 800 pag's. *f* 3.90.

Een boek, dat er geheel op berekend is, om den lezer in staat te stellen, zich zelven en anderen de grondwaarheden der Physica aanschouwelijk te maken, zonder het gebruik van kostbare werktuigen en toestellen, alleen met behulp van *Papiertjes*, *Glaasjes* en *Bakjes*, die iedereen bij de hand heeft, en eenige *Metaaldraden*, *Plankjes*, *Houtjes* en *Glasbuizen*, die gemakkelijk voor weinige stuivers te verkrijgen zijn. Men zie b. v. wat er voor de electriciteit gedaan wordt met een papiertje en een stukje gomelastique.

DE ZEE EN HARE BEHEERSCHERS,

BEKNOPTE GESCHIEDENIS DER VOORNAAMSTE

ZEEMOGENDHEDEN VAN VROEGEREN EN LATEREN TIJD,

Naar het Engelsch van

ALFRED ELWES,

Voor Nederlanders bewerkt door

Dr. A. A. DEENIK,

Eerste Deel, 192 pag's. *f* 0.80. Met nog een Deel van gelijken omvang compleet.

Het 11de Bulletin

VAN

OUDE EN NIEUWE BOEKEN,

onder meer anderen voorhanden in den Ouden en Nieuwen Boekhandel van MARTINUS NYHOFF, te *'s Gravenhage*, is verschenen en aan alle belangstellenden verzonden.

Het is op *franco* aanvraag *gratis* verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren en bij den Ondergeteekende.

's Hage, 13 November 1858. MARTINUS NYHOFF.

Bij de ERVEN LOOSJES, Boekhandelaars en Boekdrukkers te *Haarlem*, ziet het licht:

EEN REISGEZELSCHAP,

Novellen, van J. J. CREMER.

Twee Deelen. Met twee Vignetten. Prijs *f* 3 00.

Ieder deel is ook afzonderlijk verkrijgbaar tegen den prijs van *f* 1.50.

Nog voorhanden van denzelfden Schrijver:

BETUWSCHE NOVELLEN.

Twee Deelen in één Band. Met twee Vignetten. Prijs *f* 1.30.

4372 namen van Ingezetenen dezer Stad, met bijvoeging van beroepen, betrekkingen, woonplaatsen, wijk- en huisnommers enz., maken *een gedeelte* uit van den inhoud van *de Breuk en Smits' algemeen Adresboek van de Stad Leyden*, dat voor *negentig cents* in elken Boekwinkel verkrijgbaar is en o. a. eene lijst bevat van belangrijke

Geschiedkundige herinneringen (A°. 400—1858.)

REGTSGELEERDHEID, NOTARIAAT, STAAT- EN STAATHUISHOUDKUNDE.

Heden Maandag 22 November 's namiddags ten 5 ure precies,

ten huize van GEBROEDERS VAN DER HOEK, verkooping der werken over bovenstaande vakken.

Dingsdag 23 November,

Levensbeschrijvingen, Reisbeschrijvingen en Aardrijkskunde, Kunsten en Wetenschappen, Landbouw, Natuur- en Sterrekunde, Schei- en Artsenijbereidkunde.

PRIJZEN DER OLIE, Amsterdam 19 November.

Raapolie, op 6 w. *f* 44 cont. *f* 42½. Lijnolie, op 6 w. *f* 31¼ cont. *f* 30.

TER MARKT TE LEYDEN AANGEVOERD.

19 en 20 November.	VERKOCHTE HOEVEELHEID		PRIJZEN. Laagste	PRIJZEN. Hoogste.
Winter-Tarwe	20	mud.	*f* 9.—	*f* 10.—
Zomer »	12	»	7.50	8.50
Winter-Rogge	33	»	- 6.50	7.—
Gerst	14	»	- 5.25	5.75
Chevalier	11	»	- 6.25	- 7.—
Zware Haver	20	»	- 5.—	- 5 50
Ligte »	17	»	- 4.50	- 4.75
Duivenboonen	7	»	- 9.25	- 10.—
Paardenboonen	10	»	- 8.50	- 9.—
Stieren		stuks	-	-
Ossen (slagt)		»	-	-
Kalfkoeijen		»	-	-
Vettekoeijen	483	»	- 86.—	- 225.—
Varekoeijen	274	»	- 25.—	- 128.—
Kalveren (vette)	44	»	- 22.—	- 54.—
» (magere)	6	»	- 2.25	- 3.75
Hamels, magere		»	-	-
Hamels, vette	135	»	- 14.50	- 18.50
Ooijen, magere		»	-	-
Ooijen, vette	28	»	- 11.75	- 16.50
Lammeren, magere		»		
Lammeren, vette jarige		»		
Varkens, magere		»	-	-
Varkens, vette	4	»	- 30.—	- 40.—
Varkens, Biggen	80	»	- 3.—	- 7.—
Boter, 1ste qualiteit	460	N. ℔.	- 1.30	- 1.45
Boter, 2de »			- 1.15	- 1.27½
Turf haardbr. 1ste soort	480	ton	- 0.70	- 0.75
» (lange graauwe)	6950	»	- 0.20	- 0.30
Lange Zwarte	14225	»	- 0.30	- 0.40
Spoonturf		»		

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG 19 November.

			Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	64 1/8	64 1/4	64 1/8
Dito Certificaten	» 3	»	75 3/8	75 11/16	75 11/16
Dito dito	» 4	»	98 1/8	98 3/16	98 1/8
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» 4½	»	141 1/2	141 5/8	—
O. I. Leening	» 4	»	97 3/8	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
BELGIE,	» 2½	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½	»	53 3/8	53 1/2	53 1/2
Dito dito	» 4½	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» 4½	»	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» 1½	»	30 1/16	30 3/16	30 1/8
Dito Obligatiën	» 3	»	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	41 3/16	—	—
Bewijzen Coupons			6	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	46 3/4	46 7/8	46 3/4
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	106	106 1/2	106 1/8
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	104	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	—	—	—
Dito 1840	» 4	»	86 1/16	86 1/4	86 1/16
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	85 15/16	86 1/8	86
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	66 3/8	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	*f*	157 3/4	—	—
Dito Obligatiën	» 4	pCt.	81 3/4	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½	»	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	63 1/2	—	—
Dito Metall.	» 5	»	77 15/16	78 1/8	[illegible]
Dito Nieuwe	» 5	»	87 3/16	87 3/8	[illegible]
Dito 1847	» 2½	»	39 11/16	39 3/4	[illegible]
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	—	—	—
SARDINIE,	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1854	» 4½	»	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 4½	»	—	—	—
GRENADA, Obligatiën	» 3½	»	18 1/8	18 1/4	18 3/16
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	18 1/2	18 9/16	18 1/2
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.